

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРИУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МАГІСТЕРСЬКІ СТУДІЇ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

Випуск 1

Збірник наукових праць магістрів ОП
«Дошкільна освіта»,
«Початкова освіта»,
«Фізична культура і спорт»,
«Практична психологія»,
«Менеджмент. Управління закладом
загальної середньої освіти»

Київ 2023

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**МАГІСТЕРСЬКІ СТУДІЇ
ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ
МАРІУПОЛЬСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
Випуск 1**

Київ – 2023

Магістерські студії психолого-педагогічного факультету Маріупольського державного університету: збірник наукових праць здобувачів ОС Магістр ОП «Дошкільна освіта», «Початкова освіта», «Фізична культура та спорт», «Практична психологія», «Менеджмент. Управління закладом загальної середньої освіти» / за заг. ред. Л.В. Задорожної-Княгницької. Випуск 1. Київ: МДУ, 2023. 246 с.

Члени редколегії:

Задорожна-Княгницька Л.В., доктор педагогічних наук, професор, декан психолого-педагогічного факультету

Крутий К.Л., доктор педагогічних наук, професор кафедри дошкільної освіти,

Фунтікова О.О., доктор педагогічних наук, професор кафедри дошкільної освіти

О.К.Безсонова, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної освіти

Воєвутко Н.Ю., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та освіти

Грошовенко О.П., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та освіти

Демидова Ю.О., кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри дошкільної освіти

Деснова І.С., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри практичної психології

Макаренко С.І., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної освіти

Нетреба М.М., кандидат філологічних наук, доцент кафедри педагогіки та освіти

Присяжнюк Л.А., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та освіти

Пучина О.В., кандидат психологічних наук, доцент кафедри практичної психології

Шусть В.В., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри практичної психології

Рекомендовано до друку Вченою радою психолого-педагогічного факультету
Маріупольського державного університету
(протокол №4 від 30 грудня 2023 року)

**Редакція не несе відповідальності за авторський стиль праць,
опублікованих у збірнику**

**ПРОЄКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ЗАСІБ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ
СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ**

*Шрамко Катаріна, здобувач ступеня вищої освіти «магістр»
за спеціальністю «Дошкільна освіта»*

*Науковий керівник: С.І.Макаренко, кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри дошкільної освіти*

**PROJECT ACTIVITY AS A MEANS OF NATIONAL-PATRIOTIC
EDUCATION OF OLDER PRESCHOOL CHILDREN**

Katarina Shramko, master's student in «Pre-school Education»

***Анотація:** у статті досліджено використання методу проєктів у національно-патріотичному вихованні дітей старшого дошкільного віку. Розглядаються теоретичні основи проєктної діяльності, класифікація проєктів для дітей дошкільного віку. Надаються приклади проєктів, які можуть бути реалізовані в роботі з дітьми старшого дошкільного віку. Також розглянуто етапи підготовки проєктів у дистанційному форматі.*

***Ключові слова:** національно-патріотичне виховання, метод проєктів, старший дошкільний вік.*

***Abstract:** the article examines the use of the project method in the national-patriotic education of older preschool children. Theoretical foundations of project activity, classification of projects for preschool children are considered. Examples of projects that can be implemented in work with children of older preschool age are provided. The stages of preparing projects in digital format are also considered.*

***Key words:** national-patriotic education, project method, older preschool age.*

22 жовтня 1939 року під час виступу в церкві Св. Діви Марії в Оксфорді професор англійської літератури, письменник К. Льюїс під час промови «Навчання в часи війни» висловив думку, що тільки ті люди досягають чогось, які настільки сильно прагнуть знань, що вони шукають їх навіть тоді, коли умови все ще не є сприятливі; сприятливих умов ніколи не буде [1, с. 2]. Ця промова є як ніколи актуальною для українського сьогодення.

Російсько-українська війна, реальна загроза зникнення України з політичної карти світу та стрімкі політичні події в державі радикально розвернули ситуацію – спонукаючи владу й український народ згуртуватися, мобілізуватись, здивувати світ і самих себе; усвідомити свою ідентичність, національну унікальність і самодостатність, історичну окремість, законне і невід'ємне право бути господарем на власній землі [3, с. 5].

Ситуація, в якій опинився український народ, а тим більше діти через тривалий воєнний стан, обумовлює внесення змін до змісту та підходів в освіті. Освіта в таких умовах стає не лише механізмом виховання й передачі знань, але й інструментом психологічної підтримки та реабілітації, запорукою створення стабільного і безпечного світу.

В умовах воєнного стану і в перспективі у післявоєнний час одним із ключових напрямів освіти вважаємо національно-патріотичне виховання. Сучасне національно-патріотичне виховання має не лише формувати в дітей та молоді любов і гордість за свою країну, її історію, культуру та цінності, а й сприяти формуванню особистостей, які беруть активну участь у житті своєї країни, розуміють важливість її розвитку, готові діяти в інтересах свого народу і держави, захищати їх.

Аналіз сучасних наукових досліджень в галузі освіти України свідчить про зростання інтересу до технологій формування патріотично налаштованого, національно-свідомого майбутнього покоління. Науковці детально досліджують шляхи патріотичного виховання, фокусуючись на національно-усвідомленому ставленні до України. І. Бех, А. Богуш, Н. Гавриш, Л. Крицька, В. Ткаченко, К. Чорна глибоко вивчають аспекти формування патріотичного ставлення до Батьківщини. Їх дослідження містять аналіз педагогічних методів та підходів, спрямованих на підвищення національної свідомості дітей. П. Вербицька, М. Качур, О. Коркішко, М. Павленко акцентують увагу на важливому чиннику формування особистості – залученні до мистецької діяльності з відтворенням високодуховних зразків культурної спадщини українського народу. Проте аналіз праць вітчизняних науковців свідчить, що поза увагою залишається використання проєктних технологій у вихованні патріотичних почуттів дошкільників в умовах війни.

У Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді в системі освіти України поняття «національно-патріотичне виховання» трактується як комплексна, системна і цілеспрямована діяльність органів державної влади та місцевого самоврядування, закладів освіти, сім'ї, громадських об'єднань та благодійних організацій, релігійних організацій та інших інститутів щодо формування у молодого покоління високої патріотичної свідомості, почуття вірності, любові до Батьківщини, турботи про благо свого народу, готовності до виконання громадянського і конституційного обов'язку із захисту національних інтересів, цілісності, незалежності України, сприяння становленню її як правової, демократичної, соціальної держави [5].

Важливим періодом для становлення особистості, її національно-патріотичного виховання є дошкільний вік. У цьому віці формується перша свідомість і самосвідомість, розпочинається процес особистісної ідентифікації, коли дитина усвідомлює себе як частину чогось великого. Зокрема, І. Бех підкреслює важливість виховання дітей з самого народження та впливу цього виховання на подальший розвиток їхньої особистості. Науковець зазначає, що саме дошкільне дитинство визначає формування соціальних мотивів і важливість національної спрямованості у процесі виховання, що включає виховання любові до рідної землі, культури та ідентичності [2].

Формування патріотичних цінностей у дітей дошкільного віку відбувається під впливом навколишнього середовища та спеціального виховання. Серед основних напрямів національно-патріотичного виховання можна назвати формування інтересу до історії своєї сім'ї, родоvodu, сімейних традицій, а також навчання дітей турботі про рідних та близьких людей;

ознайомлення з історією міста або селища, де вони проживають; виховання бережливого ставлення до людей, природи і культурних надбань; формування інтересу до народної культури, традицій та української мови; виховання у дітей почуття власної гідності, поваги і ціннісного ставлення до оточуючих тощо.

Для реалізації зазначених напрямів заклади дошкільної освіти використовують різноманітні форми та засоби організації національно-патріотичного виховання дітей дошкільного віку. М. Єпіхіна та Н. Курило серед ефективних методів і форм організації патріотичного виховання виділяють наступні: бесіди з цікавими людьми; узагальнюючі бесіди; розгляд ілюстративних матеріалів; читання та інсценування творів художньої літератури; заняття; ігри; розв'язання проблемних ситуацій; запрошення членів родин у дитячий садок; спільні з родинами виховні заходи; зустрічі з батьками за межами дошкільного закладу, за місцем роботи; участь у громадському житті міста [4].

Окрім цього, національно-патріотичне виховання потребує використання не тільки традиційних методів та засобів роботи з дітьми, а й інноваційних, креативних підходів до змісту і форм освітньої роботи.

Аналіз практичного досвіду закладів дошкільної освіти доводить, що одним із ефективних та найбільш актуальних методів виховання патріотизму у дошкільників є метод проєктів. Цей метод сприяє залученню дітей до активної участі в різних видах проєктної діяльності, що дозволяє їм краще розуміти, глибше усвідомлювати та цінувати свою країну, сприяє формуванню відповідальності й ініціативи.

Метод проєктів не є новим у світовій педагогічній практиці. Він зародився на початку ХХ століття у США і був пов'язаний з ідеями гуманістичного напрямку в філософії та освіті В. Кілпатріка. В Україні метод проєктів був вперше впроваджений на початку 20-х років ХХ століття. Це стало результатом педагогічних пошуків, спрямованих на активізацію навчальної діяльності, зближення навчання з реальним життям та виробництвом, а також на зміцнення трудового виховання дітей. Метод проєктів був спрямований на покращення процесу навчання та підготовку дітей до більш активної участі в житті суспільства [8].

Теоретичні основи проєктної діяльності розглядаються та розвиваються в роботах таких учених, як В. Зверєва, О. Коберник, В. Лазарєв, А. Моїсєєв, О. Пехота, М. Поташник, С. Сисоєва, І. Шендрік та багатьох інших. Л. Мартинєць дає наступне визначення проєктної діяльності: система різноманітних практичних дій особистості (групи, колективу), спрямованих на створення певного творчого продукту/продукції [7]. На думку науковця, важливою відмінністю проєктної діяльності від просто колективно підготовленого заходу або групової діяльності з наочними результатами є те, що проєктна діяльність передбачає аналіз самої діяльності та представлення способу розв'язання конкретної проблеми. У цьому контексті проєкт не обмежується лише продуктом або результатом, а також включає в себе процес дослідження, аналізу і рефлексії.

На сьогоднішній день рекомендації щодо використання проєктної

діяльності як методу роботи з дітьми у закладах дошкільної освіти (ЗДО) представлені в наукових дослідженнях А. Богуш, М. Веракса, Н. Гавриш, Л. Горбуленко, Л. Коваль, О. Лінник, М. Машовець, Т. Піроженко, О. Пометун, В. Тименко та інших. Науковці підкреслюють, що запровадження методу проєктів в освітньому процесі закладів дошкільної освіти має свої особливості – відповідно до вікових можливостей та особливостей самих дітей. Розроблено авторські технології щодо використання методу проєктів у роботі з дітьми дошкільного віку, які становлять важливий внесок у розвиток та практичне застосування методу проєктів у дошкільній освіті.

Зокрема, Т. Піроженко визначає проєкт – як активне проживання у процесі взаємодії з іншими (дорослими і дітьми) різних форм діяльності, спрямованих на засвоєння основних законів природи і соціуму, набуття власного досвіду життя [9]. Метою розробленої авторської технології психолого-педагогічного проєктування взаємодії дорослого з дитиною «Радість розвитку» Т. Піроженко називає наповнення життя дитини сенсом, формування її осмисленої, цілеспрямованої продуктивної взаємодії зі світом людей, природи, техніки та різними галузями знань про довкілля, формування культури поведінки у різних видах діяльності.

Класифікуючи проєкти для дітей дошкільного віку за змістом, науковці визначають творчі, ігрові, пізнавальні (Т. Піроженко), інформаційні, дослідницькі, екскурсійні, економічні, екологічні (Н. Гавриш, О. Пометун), культурологічні, проєкти милосердя, нормативні проєкти (М. Веракса, О. Веракса) та інші.

У ЗДО метод проєктів використовується як активний вид діяльності, де діти працюють індивідуально, у парах або групах із метою досягнення конкретного запланованого результату. Ця діяльність базується на взаємодії між учасниками та виражається у спільній роботі, вивченні, спілкуванні.

Найбільш змістовою, ємною й результативною проєктна діяльність є у дітей старшого дошкільного віку. У цей віковий період у дітей починає розвиватися самостійність та вольова саморегуляція в поведінці. Вони здатні самостійно планувати свої власні дії й поводитися, керуючись загальноприйнятими нормами і правилами соціуму, виявляють творчу активність у виборі методів роботи над проєктом та організації цієї діяльності. Внаслідок розвитку самоконтролю, діти стають менш залежними від дорослих і менше звертаються до них із проханнями, стають здатними самостійно оцінювати свої власні дії і вчинки з соціальної точки зору. Діти розуміють сутність проблеми, визначають ціль своєї діяльності, обирають шляхи її вирішення та передбачають можливі результати.

У рамках методу проєктів діти і вихователь (можливе долучення інших дорослих – фахівців, батьків тощо) спільно створюють і реалізують проєкт, спрямований одночасно на виконання його безпосередньої мети для дітей та освітніх завдань вихователя. Сьогодні проєктна діяльність у дошкільних закладах – це спосіб організації освітнього процесу, що базується на взаємодії між педагогами, дітьми та батьками. Як зазначає Н. Рогальська, проєкт дає можливість дошкільному педагогу бути партнером, консультантом батьків і

дітей, а всі разом діти і дорослі стають однодумцями, вчать розуміти один одного, набувати досвіду міжособистісних стосунків [11].

Вивчаючи взаємодію між дорослими й дітьми у процесі проєктної діяльності, О. Рейпольська дійшла висновку, що нові форми співпраці та співтворчості дозволяють не лише викликати емоційно насичені переживання, але і сприяють розвитку кожної дитини, зберігаючи її індивідуальність [10].

Дослідження вчених і педагогічний досвід практиків наголошують на важливості об'єднання світу дітей і дорослих у різних проєктах з національно-патріотичного виховання. Такі проєкти можуть спрямовуватися на ознайомлення дітей з історією рідного міста чи селища (наприклад, «Історія мого міста», «Видатні події»), на створення міні-музеїв та культурно-історичних центрів у дошкільних закладах («Подорож у Часі»: міні-виставка, що демонструє зміни в житті та культурі протягом різних історичних періодів, «Майстерня Ремесел»: експозиція, яка розповідає про різноманітні ремесла та майстрів) [6, с. 10]. Під час долучення дітей до такої співпраці з дорослими для вивчення культурно-історичної спадщини українського народу, важливо розвивати їхнє усвідомлення цінностей сучасності та майбутнього («Сучасна Україна очима дітей», «Українська музика: минуле та сучасне», «Професії майбутнього»). Участь дорослих і дітей у спільній проєктній діяльності дозволяє створити модель взаємодії, де діти сприймають дорослих (вихователів, батьків, інших представників суспільства) як партнерів і спільно взаємодіють, спільно досліджують свої емоції та цінності. Таким чином набуті знання стають особистими переконаннями дітей і збагачують їхній духовний світ, а також реалізуються в їхньому соціальному досвіді та поведінці у суспільстві.

Проєктна діяльність сприяє формуванню у старших дошкільників здатності спочатку під керівництвом дорослих, а потім самостійно розглядати соціальні проблеми, вміння аналізувати їх із різних точок зору, розуміти, що на складні суспільні питання немає однозначних відповідей і вони повинні самостійно шукати шляхи вирішення цих проблем («Допомога тим, хто потребує»: благодійність та взаємодопомога, «Культурна різноманітність»: різноманітність культур, звичаїв, толерантне ставлення до несхожості). Важливо, щоб діти усвідомлювали значущість спільних зусиль у проєктній групі, розуміли свої власні можливості в реалізації проєкту, і внаслідок цього розвивали активність, відчуття власної відповідальності та самостійності.

Теми проєктів для дітей дошкільного віку можуть бути дуже різноманітними і мати на меті зацікавити та мотивувати дітей до активної участі. Основний фокус уваги має бути зосереджено на забезпеченні глибокого інтересу дітей і сприянні розвитку їхньої пізнавальної активності та громадянської свідомості («Супергерої моєї країни», «Мапа мого міста» з визначенням та обговоренням важливих місць). Важливо обирати теми, які стимулюватимуть активність та інтерес дітей, спонукатимуть їх досліджувати навколишній світ, розуміти його та брати активну участь у процесах, що відбуваються навколо («Фестиваль традицій»: вивчення національних свят та традицій, «Моя країна в кольорах» із різнобарвними творами мистецтва, «Світ

іграшок»: вивчення історії української іграшки, виготовлення власних іграшок).

Зазначимо, що розвиток цифрових технологій та запровадження елементів дистанційного навчання у ЗДО в умовах воєнного стану обумовило пошук нового, цифрового середовища, методів та прийомів, засобів національно-патріотичного виховання старших дошкільників. Це також стосується і методу проєктів, який адаптовано до онлайн-формату.

Основними компонентами проєктної діяльності є такі: мотивація, ціль, планування, засоби, дії та результат. Аналізуючи сучасні здобутки науковців і практиків щодо організації дистанційного навчання дітей дошкільного віку, нами визначено наступні етапи організації проєктної діяльності у цифровому форматі:

I етап – підготовчий.

1. Визначення цілей і завдань проєкту – відповідно до рівня знань та умінь, потреб та очікувань цільової аудиторії. Важливо розуміти, якого конкретно результату ми маємо досягти, користуючись методом проєктів як засобом національно-патріотичного виховання у віртуальному просторі, які саме завдання мають бути виконані, в які строки. При цьому необхідно чітко визначити очікуваний результат та критерії успішності, що допоможуть оцінити результати та досягнення дітей по завершенні проєкту.

2. Теоретичне вивчення теми. Передбачає вивчення педагогом теоретичних питань із теми проєкту з метою актуалізації, поглиблення необхідних знань для формування необхідних компетентностей вихованців.

3. Аналіз можливостей: вивчення наявних ресурсів, засобів і можливостей, необхідних для виконання завдань проєкту. Вибір найбільш доречних платформ та інструментів, розробка необхідних матеріалів, які включають текст, графіку, відео та інші елементи.

4. Розробка системи рефлексії. Необхідно розробити систему зворотного зв'язку з учасниками проєкту, яка дозволить отримувати фідбек та коректувати хід проєкту.

5. II етап – спільна з дітьми реалізація проєкту.

6. Мотивація та обговорення теми проєкту, планування шляхів її реалізації – складання візуального плану.

7. Збір та вивчення інформації за темою проєкту.

8. Практичне застосування інформації у різноманітних предметних видах діяльності.

9. Узагальнення знань, умінь, навичок дітей та матеріалів проєкту.

10. Завершальний етап.

11. Презентація результатів проєкту, реалізація проєктного задуму.

12. Рефлексія та оцінювання проєкту.

Фахівці з питань сучасних інформаційних технологій визначають наступні інструменти, які можуть бути використані під час реалізації проєктів національно-патріотичного виховання: електронні книги та матеріали; мультимедійні презентації (PowerPoint, Google Slides, Keynote, Prezi, Canva та інші); віртуальні екскурсії, що дозволяють відвідати важливі національні пам'ятки та зрозуміти культурну спадщину (Explore Ukraine by Google Arts &

Culture, UA History); віртуальні події, такі як вебінари та фестивалі; онлайн-курси та тренінги, спрямовані на вивчення різних аспектів патріотичного спрямування; сайти, соціальні мережі та мобільні додатки; мережа Інтернет, радіо та телебачення; віртуальні та комп'ютерні ігри (www.learning.ua, rozumniki.info); використання нейронних мереж та штучного інтелекту (Чат GPT, Generative Pre-trained Transformer, Residual Neural Network, програми які перетворюють голос у текст та навпаки, що також може полегшити роботу з дітьми з особливими освітніми потребами).

Підсумовуючи вищевикладене, можна зробити висновок, що використання методу проєктів у національно-патріотичному вихованні старших дошкільників має великий потенціал, тому його має бути включено у комплексний педагогічний підхід. Ефективність цього залежить від декількох факторів, включаючи:

- якість цілепокладання (чітко сформульовані цілі та завдання важливі для успішної реалізації проєктної діяльності. Важливо зрозуміти, що саме має бути досягнуто та як це сприятиме національно-патріотичному вихованню);
- комплексний підхід;
- наявність необхідних ресурсів;
- якість реалізації (проєкт має бути цікавим, доступним та відповідати віковим особливостям дошкільників).

Отже, проєктна діяльність є значущим засобом підвищення ефективності національно-патріотичного виховання дітей, у тому числі старшого дошкільного віку. Її впровадження сприяє глибшому розумінню історії, культури та цінностей рідної країни. Через творчість та активну участь у проєктах діти не лише засвоюють знання, але й розвивають громадянську свідомість та патріотичне ставлення до своєї нації. Такий підхід сприяє формуванню в дітей відчуття приналежності до спільного культурного та історичного спадку, спонукаючи їх до активної участі в будівництві майбутньої гармонійної та єдиної країни.

Список використаних джерел

1. Lewis C.S. Learning in War-Time. URL: <https://www.christendom.edu/wp-content/uploads/2021/02/Learning-In-Wartime-C.S.-Lewis-1939.pdf>.
2. Бех І. Виховання особистості : У 2-х кн. Кн.1. : Особистісно орієнтований підхід : теоретико-технологічні засади : навч.-метод. видання / І. Бех. К., 2003. 216 с.
3. Бондаренко Н. В., Косянчук С. В. Національно-патріотичне виховання у контексті сучасних викликів: методичні рекомендації [для вчителів, методистів, авторів програм і підручників, науковців, викладачів, студентів закладів професійної й вищої освіти, управлінців, політиків]. Київ: Фенікс, 2022. 64 с.
4. Єпіхіна М.А., Курило Н.О. Формування основ патріотичного виховання у дошкільників засобами народознавства. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота»*. 2017. Випуск 1 (40) С. 96-100.
5. Концепція національно-патріотичного виховання в системі освіти України: затв. Наказом Міністерства освіти і науки України від 06.06.2022 року №527. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0527729-22#n12>.
6. Лаврут О.О., Макаренко С.І., Бурцева Ю.О. Плекаємо громадянина-патріота. *Нові часи нового прагнуть слова: Науково-методичні рекомендації на 2015-2016 навчальний рік /*

Упоряд. Макаренко С.І. Слов'янськ: «Витоки», 2015. С. 5-17.

7. Мартинець Л.А. Проектна діяльність у навчально-виховному процесі загальноосвітнього навчального закладу. *Освіта та розвиток обдарованої особистості*. 2015. №3. С. 10-13.

8. Метод проєктів в українській школі 1920–1930-х років / Педагогічний музей України; [укладачі: В.О. Гайдей, О.П. Міхно; наук. консультант О.В. Сухомлинська]. Вінниця: Видавець ФОП Кушнір Ю.В., 2019. 192 с. (Сер. «Педагогічні републікації»; вип. 6).

9. Піроженко Т.О. Комунікативно-мовленнєвий розвиток дошкільника. Тернопіль: Мандрівець, 2010. 152 с.

10. Рейпольська О.Д. Формування базових якостей особистості дітей старшого дошкільного віку в ДНЗ: монографія / за ред. Рейпольської О. Д. Харків : Мадрид, 2015. 330 с.

11. Рогальська Н.В. Громадянське виховання дітей дошкільного віку на засадах використання проєктної технології. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій та загальноосвітній школах*. 2021. № 74, Т. 1. С. 139-143. URL: http://www.pedagogy-journal.kpu.zp.ua/archive/2021/74/part_1/28.pdf .

ФОРМУВАННЯ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ІНЖЕНЕРНОГО МИСЛЕННЯ ЗАСОБАМИ STREAM-ОСВІТИ»

Юшина Вікторія, здобувач ступеня вищої освіти «магістр»

за спеціальністю «Дошкільна освіта»

Науковий керівник: К. Л. Крутій, доктор педагогічних наук, професор кафедри дошкільної освіти

FORMATION OF ENGINEERING THINKING IN PRESCHOOL CHILDREN USING STREAM EDUCATION MEANS

Victoriia Yushyna, master's student in «Preschool Education»

Анотація. У статті досліджено проблему формування інженерного мислення у дітей дошкільного віку з використанням методів STREAM-освіти (Science, Technology, Engineering, Arts, Mathematics). Розкрито сутність інженерного мислення дошкільників та методи його формування у закладі дошкільної освіти.

Ключові слова: STREAM-освіта, інженерне мислення, дошкільна освіта, ТІКО-конструктор, LEGO-конструктор, магніт.

Abstract. The article examines the problem of the formation of engineering thinking in preschool children using the methods of STREAM education (Science, Technology, Engineering, Arts, Mathematics). The essence of the engineering thinking of preschoolers and the methods of its formation in the preschool education institution are revealed.

Keywords: STREAM-education, engineering thinking, preschool education, TICO-constructor, LEGO-constructor, magnet.

Актуальність піднятої проблеми полягає у тому, що інженерне мислення включає в себе здатність аналізувати проблеми, генерувати та перевіряти